YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
12 päivänä kesäkuuta 2003 *

Asiassa C-130/01,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään G. Valero Jordana ja J. Adda, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Ranskan tasavalta, asiamiehinään D. Colas ja G. de Bergues,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se on tiettyjen yhteisön vesiympäristöön päästettyjen vaarallisten aineiden aiheuttamasta pilaantumisesta 4 päivänä toukokuuta 1976 annetun neuvoston direktiivin 76/464/ETY (EYVL L 129, s. 23) 7 artiklan vastaisesti jättänyt vahvistamatta laatutavoitteita sisältävät pilaantumisen vähentämistä koskevat

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

ohjelmat kannekirjelmän liitteessä mainittujen 99 vaarallisen aineen osalta ja jättänyt toimittamatta komissiolle tiivistelmän näistä ohjelmista ja niiden toteuttamisen tuloksista,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet sekä tuomarit C. Gulmann, V. Skouris (esittelevä tuomari), F. Macken ja N. Colneric,

julkisasiamies: J. Mischo,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.7.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 21.3.2001 ja jossa yhteisöjen tuomio-

istuinta vaaditaan toteamaan, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se on tiettyjen yhteisön vesiympäristöön päästettyjen vaarallisten aineiden aiheuttamasta pilaantumisesta 4 päivänä toukokuuta 1976 annetun neuvoston direktiivin 76/464/ETY (EYVL L 129, s. 23) 7 artiklan vastaisesti jättänyt vahvistamatta laatutavoitteita sisältävät pilaantumisen vähentämistä koskevat ohjelmat kannekirjelmän liitteessä mainittujen 99 vaarallisen aineen (jäljempänä riidanalaiset aineet) osalta ja jättänyt toimittamatta komissiolle tiivistelmän näistä ohjelmista ja niiden toteuttamisen tuloksista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Direktiivin 76/464/ETY tarkoituksena on sen johdanto-osan ensimmäisen perustelukappaleen mukaan suojella yhteisön vesiympäristöä erityisesti sellaiselta pilaantumiselta, jota tietyt pysyvät, myrkylliset ja biokertyvät aineet aiheuttavat.

3 Direktiivissä 76/464/ETY erotetaan tässä tarkoituksessa kaksi sellaisten vaarallisten aineiden luokkaa, jotka luokitellaan kyseisen direktiivin liitteessä luettelon I ja luettelon II aineiden luokkiin ja ryhmiin kuuluviksi.

4 Direktiivin 76/464/ETY liitteessä oleva luettelo I (jäljempänä luettelo I) koskee tiettyjä yksittäisiä erityisen vaarallisia aineita.

5 Kyseisen direktiivin 2 ja 3 artiklasta käy ilmi, että luettelossa I mainittuja aineita koskevan järjestelmän tarkoituksena on lopettaa vesien pilaaminen näillä

aineilla, joiden kaikkiin päästöihin on vaadittava asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ennakkolupaa, jossa tapauskohtaisesti vahvistetaan päästöstandardit.

6 Direktiivin 76/464/ETY 6 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan neuvosto määrää komission ehdotuksesta näille aineille raja-arvot, joita päästöstandardit eivät saa ylittää, sekä laatutavoitteet, jotka vahvistetaan pääasiallisesti sen myrkyllisyyden, pysyvyyden ja kertyvyyden perusteella, joka mainituilla aineilla on elävissä organismeissa ja sedimenteissä.

7 Direktiivin 76/464/ETY liitteessä oleva luettelo II (jäljempänä luettelo II) koskee aineita, joilla on vesiympäristöön haitallisia vaikutuksia, jotka voidaan kuitenkin rajoittaa tietylle alueelle ja jotka ovat riippuvaisia päästön kohteena olevan veden ominaisuuksista ja sijainnista.

8 Luettelon II ensimmäisen kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaan kyseinen luettelo sisältää erityisesti sellaiset luettelon I luokkiin ja ryhmiin kuuluvat aineet, joiden direktiivin 76/464/ETY 6 artiklassa tarkoitettuja päästöjen raja-arvoja neuvosto ei ole vahvistanut. Tämä luetelmakohta kattaa tällä hetkellä 99 ainetta, jotka näin ollen kuuluvat luettelon II aineisiin sovellettavan järjestelmän alaisuuteen ja jotka ovat myös nyt riidanalaiset aineet.

9 Luetteloon II kuuluviin aineisiin sovellettavalla järjestelmällä pyritään direktiivin 76/464/ETY 2 artiklan mukaan siihen, että jäsenvaltiot toteuttavat aiheelliset toimenpiteet vähentääkseen vesien pilaamista näillä aineilla.

10 Kyseiset toimenpiteet täsmennetään direktiivin 76/464/ETY 7 artiklassa, jossa säädetään seuraavaa:

"1. Jotta 1 artiklassa tarkoitettujen vesien pilaamista luettelon II aineilla voidaan vähentää, jäsenvaltioiden on vahvistettava ohjelmat, joiden täytäntöönpanossa niiden on sovellettava erityisesti 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja menetelmiä.

2. Kaikkiin sellaisiin päästöihin 1 artiklassa tarkoitettuihin vesiin tehtävät päästöt, joiden voidaan epäillä sisältävän jotakin luettelon II ainetta, on oltava asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen etukäteen antama lupa, jossa vahvistetaan päästöstandardit. Tällaisten standardien on perustuttava laatutavoitteisiin, jotka määrätään 3 kohdassa säädetyllä tavalla.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa ohjelmissa on oltava veden laatutavoitteet, jotka on vahvistettava mahdollisten neuvoston direktiivien mukaisesti.

4. Ohjelmat voivat myös sisältää erityissäännöksiä aineiden tai aineryhmien ja tuotteiden koostumuksesta ja käytöstä, ja niissä on otettava huomioon viimeisin taloudellisesti toteuttamiskelpoinen tekniikka.

5. Ohjelmissa on asetettava määräajat niiden täytäntöönpanoa varten.

6. Ohjelmat ja tulokset niiden toteuttamisesta on ilmoitettava komissiolle.

7. Komissio vertailee säännöllisesti yhdessä jäsenvaltioiden kanssa ohjelmia varmistaakseen, että niiden toteuttaminen on riittävän yhdenmukaista. Pitäessään sitä tarpeellisena komissio tekee neuvostolle tätä varten aiheelliset ehdotukset."

11 Direktiivissä 76/464/ETY ei säädetä sen täytäntöönpanon määräajasta. Sen 12 artiklan 2 kohdassa säädetään kuitenkin, että komissio tekee, mikäli mahdollista, ensimmäiset ehdotukset jäsenvaltioiden laatimien ohjelmien vertailun pohjalta 27 kuukauden kuluessa kyseisen direktiivin tiedoksiantamisesta. Koska komissio katsoi, etteivät jäsenvaltiot kykenisi toimittamaan sille asianmukaisia tietoja tässä määräajassa, se ehdotti niille 3.11.1976 päivätyssä kirjeessä, että ohjelmien laatimisen määräpäiväksi hyväksytään 15.9.1981 ja niiden toteuttamisen määräpäiväksi 15.9.1986.

12 Direktiivin 76/464/ETY 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna eräiden ympäristöä koskevien direktiivien täytäntöönpanoon liittyvien kertomusten standardoinnista ja järkeistämisestä 23 päivänä joulukuuta 1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/692/ETY (EYVL L 377, s. 48), säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on kolmen vuoden määräajoin toimitettava komissiolle tietoja tämän direktiivin täytäntöönpanosta sektorikohtaisessa kertomuksessa, joka kattaa myös muut asiaa koskevat yhteisön direktiivit. Tämä kertomus on laadittava direktiivin 91/692/ETY — — 6 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti komission valmistaman kyselylomakkeen tai kaavan pohjalta. Kyselylomake tai kaava lähetetään jäsenvaltioille kuusi kuukautta ennen sen jakson alkamista, jolta kertomus laaditaan. Kertomus on toimitettava komissiolle yhdeksän kuukauden kuluessa sen kolmivuotiskauden päättymisestä, jota kertomus koskee.

Ensimmäinen kertomus kattaa jakson vuodesta 1993 vuoden 1995 loppuun."

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

13 Komissio muistutti 21.8.1985 päivätyssä kirjeessä Ranskan hallitusta Ranskan tasavallan direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan mukaisista velvoitteista. Vastauksena mainittuun kirjeeseen kyseinen hallitus toimitti komissiolle 31.1.1986 tiedot lyijyn, kuparin, sinkin ja nikkelin aiheuttamaa pilaantumista koskevista toimenpiteistä.

14 Kansalliset asiantuntijat kokoontuivat 31.1. ja 1.2.1989, jolloin täsmennettiin luetteloon II sisältyvää 99 ensisijaisen aineen luetteloa, minkä jälkeen komissio kehotti 26.9.1989 päivätyssä kirjeessään Ranskan hallitusta ilmoittamaan direktiivin 76/464/ETY 7 artiklassa tarkoitetut ohjelmat pilaantumisen vähentämiseksi. Tämä ei vastannut kirjeeseen.

15 Komissio kehotti uudelleen 4.4.1990 päivätyssä kirjeessään Ranskan hallitusta ilmoittamaan päivitetyn luettelon Ranskan vesiympäristöön päästetyistä riidanalaisista aineista, päästölupien myöntämishetkellä sovelletut laatutavoitteet ja tarvittaessa syyt, joiden vuoksi kyseisiä tavoitteita ei ollut vielä vahvistettu, sekä aikataulun, josta kävisi ilmi, milloin Ranskan tasavalta aikoi ne vahvistaa.

16 Ranskan hallitus ei vastannut kyseiseen kirjeeseen.

17 Komissio kehotti 26.2.1991 päivätyssä virallisessa huomautuksessa Ranskan hallitusta esittämään huomautuksensa väitteestä, jonka mukaan direktiivin 76/464/ETY 7 artiklaa on rikottu, koska ei ole vahvistettu ohjelmia riidanalaisten aineiden aiheuttaman pilaantumisen vähentämiseksi.

18 Ranskan hallitus vetosi 25.10.1991 ja 22.4.1993 päivätyissä kirjeissään kyseisen direktiivin 7 artiklan täytäntöönpanemiseksi toteutettuihin toimenpiteisiin ja kiisti tarpeen laatia kutakin riidanalaista ainetta koskevat numeroin ilmaistut laatutavoitteet.

19 Koska komissio katsoi, että direktiivin 76/464/ETY 7 artiklaa ei ollut pantu asianmukaisesti täytäntöön, se lähetti 18.5.1993 Ranskan tasavallalle perustellun lausunnon.

20 Ranskan hallitus vastasi 30.7.1993 ja 20.6.1996 päivätyillä kirjeillä kyseiseen perusteltuun lausuntoon. Se toimitti komissiolle 26.11.1996 direktiivin 91/692/ETY säännösten mukaisesti useita raportteja, jotka koskivat veteen liittyvien direktiivien täytäntöönpanoa, mukaan lukien direktiivi 76/464/ETY.

21 Komissio esitti 28.11.1998 päivätyllä kirjeellään Ranskan viranomaisille pyynnön tietojen saamiseksi ohjelmien täytäntöönpanosta luetteloon II sisältyvien aineiden aiheuttaman pilaantumisen vähentämiseksi direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan mukaisesti, tämän kuitenkaan rajoittamatta Ranskan tasavaltaa vastaan aloitettua jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä. Ranskan hallitus ei vastannut tähän kirjeeseen.

22 Koska komissio ei ollut ottanut huomioon Ranskan hallituksen 22.4.1993 päivättyä kirjettä 18.5.1993 antamassaan perustellussa lausunnossa, se täsmensi 24.2.2000 päivätyssä täydentävässä perustellussa lausunnossa sen jäsenyysvelvoitteiden laiminlyönnin ulottuvuutta, josta Ranskan tasavaltaa moitittiin, ja kehotti kyseistä jäsenvaltiota noudattamaan lausuntoa kahden kuukauden määräajassa sen tiedoksiantamisesta lukien.

23 Komissio ei saanut vastausta, joten ottaen huomion, että Ranskan tasavalta ei ollut toteuttanut asetetussa määräajassa vaadittuja toimenpiteitä sille lähetetyn täydentävän perustellun lausunnon noudattamiseksi, komissio nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Pääasia

Asianosaisten lausumat

24 Komissio katsoo, että vaikka näyttää siltä, että Ranskan tasavalta on pannut täytäntöön tiettyjä toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on torjua vaarallisten aineiden aiheuttamaa vesiympäristön pilaantumista, nämä toimenpiteet eivät ole kuitenkaan sellaisia direktiivin 76/464/ETY 7 artiklassa tarkoitettuja sellaisia ohjelmia riidanalaisten aineiden aiheuttaman pilaantumisen vähentämiseksi, jotka sisältävät laatutavoitteet vesille, joihin näiden aineiden päästöt kohdistuvat.

25 Kanteensa tueksi komissio väittää toisaalta, että Ranskan lainsäädännössä vahvistetut laatutavoitteet vesille, joihin päästetään riidanalaisia aineita, eivät vastaa kyseisen artiklan 3 kohdassa tarkoitettua laatutavoitteen käsitettä.

26 Toisaalta komissio korostaa, että niiden kaikkien toimenpiteiden, jotka Ranskan hallitus on ilmoittanut direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan täytäntöönpanotoimina, tarkastelusta ei käy ilmi, että kyseisen direktiivin mukainen ohjelma olisi olemassa. Komissio katsoo lähinnä, että kysymyksessä on joukko keskenään koordinoimattomia toimenpiteitä, joilla ei ole aikataulua, että niillä ei panna

täytäntöön konkreettista ja jäsenneltyä suunnitelmaa, jolla vahvistetaan konkreettiset päästöjen vähentämistavoitteet, jotka on tarkoitus saavuttaa asetetuissa määräajoissa, että ne eivät ole rakenteeltaan avoimia, kattavia ja johdonmukaisia ja että ne eivät kata Ranskan alueella kaikkia päästöjen kohteena olevia vesiä.

27 Lisäksi komissio väittää toissijaisesti, että jos direktiivin 76/464/ETY mukaiset ohjelmat on todella laadittu, Ranskan viranomaiset eivät ole toimittaneet sille kyseisiä ohjelmia eivätkä niiden soveltamisen tuloksia, mikä on vastoin kyseisen direktiivin 7 artiklan 6 kohtaa.

28 Ranskan hallitus korostaa, että se on laatinut ja pannut täytäntöön kansallisen ohjelman luettelossa II tarkoitettujen aineiden aiheuttaman pilaantumisen vähentämiseksi ja että kyseisen ohjelman perustekijät on annettu tiedoksi komissiolle, vaikkakin vasta viralliseen huomautukseen annetussa vastauksessa. Kyseinen hallitus ei kuitenkaan kiistä sitä, että komissiolle oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn kuluessa toimitettujen asiakirjojen esitystapa on saattanut tehdä hankalaksi ymmärtää direktiivin 76/464/ETY täytäntöönpanostrategian taustalla olevaa logiikkaa.

29 Ranskan hallitus korostaa, että kyseinen täytäntöönpano-ohjelma sisältää toisaalta velvoitteen teollisuudelle, joka on pääasiallisesti vastuussa vaarallisten aineiden päästöistä, toteuttaa toimenpiteitä liian saastuttavissa laitoksissa, ja toisaalta se sisältää koko alueella sovellettavia toimenpiteitä, jotka kattavat tietyt teollisuuden sektorit, jotta voidaan ottaa huomioon muut saastelähteet silloin, kun niitä ei voida paikallistaa.

30 Ranskan hallituksen mukaan kyseisen ohjelman toteuttamisen pääasiallinen väline on itse asiassa sellaisten pilaantumisen vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttaminen luokitelluissa teollisuuslaitoksissa, jotka on määrätty toteutettaviksi sillä uhalla, että kyseiset teollisuuslaitokset eivät saa toimilupia, jos niiden päästöt eivät ole vesien paikallisesti määriteltyjen laatutavoitteiden mukaisia. Tämä ohjelma perustuu näin ollen suurelta osin ympäristön suojelemiseksi luokitelluista laitoksista 19.7.1976 annettuun lakiin nro 76-663 (JORF

20.7.1976, s. 4320; jäljempänä laki nro 76-663), jossa säädetään prefektien päätösten tekemisestä, joilla on annettu lupa noin 65 000 laitoksen toiminnalle. Näin ollen vaaralliset aineet, jotka voidaan päästää veteen, näiden aineiden päästöjen vaikutus, teollisuuslaitoksen tarve toteuttaa yksittäistapauksittain toimenpiteitä ja näiden toimenpiteiden toteuttamisaikataulu määritellään yksittäistä laitosta koskevan lupapäätöksen tasolla kyseisen laitoksen ominaispiirteiden mukaisesti.

31 Mitä erityisesti tulee väitteeseen, joka perustuu direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan säännösten mukaisten laatutavoitteiden puuttumiseen, Ranskan hallitus korostaa, että se on määrittänyt kullekin vesistölle laatutavoitteet, joiden yksi parametri on teollisuuden päästöjen määrä, ja toimittanut komissiolle kortit, joissa on esitetty yhteenveto kyseisistä tavoitteista. Erityisesti viralliseen huomautukseen antamassaan vastauksessa se on täsmentänyt, että laatutavoitteita koskevat departementtikohtaiset kortit oli laadittu eri tapauksissa tarvittavien investointien arvioinnin ja eri toimijoiden konsultoinnin jälkeen ja että niissä mainittiin vahvistetut tavoitteet kunkin vesistön osalta. Näissä korteissa vahvistetaan vesien laadun valvonnasta vastaavien yksikköjen yleisen käytännön toiminnan puitteet ja ne ovat näin ollen tärkeä väline pantaessa täytäntöön lakia nro 76-663. Kyseisistä seikoista muistutettiin Ranskan hallituksen mukaan sekä virallisen huomautukseen annetussa toisessa vastauskirjeessä että vastauksessa 18.5.1993 annettuun perusteltuun lausuntoon.

32 Ranskan hallitus toteaa, että vesijärjestelmästä ja vesien jakamisesta sekä niiden pilaantumisen torjumisesta 16.12.1964 annetulla lailla nro 64-1245 (JORF 18.12.1964, s. 11258; loi relative au régime et à la répartition des eaux et à la lutte contre leur pollution) säännellään laatutavoitteiden määrittelyä ja että vesistöjä, niiden osia, kanavia, järviä ja lampia koskevasta laatutavoitepolitiikasta 17 päivänä maaliskuuta 1978 annetussa hallinnollisessa määräyksessä on määritelty kaksi eri tasoa, jotka ovat merkityksellisiä näiden tavoitteiden määrittämiseksi.

33 Ranskan hallitus korostaa vielä, että laatutavoitteet on määritelty veden yleisen laadun arviointiperusteista vahvistetun taulukon mukaisesti, joka on toimitettu

komissiolle vastineen liitteenä. Näiden Institut de recherches hydrologiquesin vuonna 1971 laatimien perusteiden avulla voidaan määritellä viisi vesien laatutasoa (1A: erittäin hyvälaatuinen vesi; 1B hyvälaatuinen vesi; 2: keskilaatuinen tai välttävä vesi; 3: pilaantunut vesi ja 4C: lähes käyttökelvoton vesi).

34 Ranskan hallitus täsmentää vielä tältä osin, että kaikki nämä tasot edellyttävät lukuisien parametrien noudattamista ja että vaikka kaikki parametrit eivät liitykään vaarallisten aineiden torjuntaan, yksi mainituista parametreistä koskee erityisesti teollisuuden päästöistä peräisin olevien vaarallisten aineiden pitoisuuksia vesissä. Jokaisen riidanalaisen aineen pitoisuuksia ei kuitenkaan mitata kaikissa kyseeseen tulevissa vesissä.

35 Ranskan hallituksen mukaan ympäristöministeriö teki myrkyllisistä päästöistä vesiin 18.5.1990 annetulla hallinnollisella määräyksellä nro 90-55 teollisuuden päästöistä alueellisen kartoituksen, joka koski muun muassa riidanalaisia aineita ja joka toteutettiin laitosten teollisista prosesseista ja aiheutuneista päästöistä tehtävin tutkimuksin. Tämän kartoituksen avulla voitiin tarvittaessa muuttaa luokiteltuja laitoksia koskevia lupapäätöksiä.

36 Ranskan hallitus toteaa, että asiaan sovellettavan lainsäädännön oikeusperustan vahvistamiseksi on 3.1.1992 annettu vettä koskeva laki nro 92-3 (JORF 4.1.1992, s. 2946; jäljempänä laki nro 92-3) ja 1.3.1993 vedenottoa ja -käyttöä sekä luvanvaraisten, ympäristön suojelemiseksi luokiteltujen laitosten kaikenlaisia päästöjä koskeva määräys (JORF 28.3.1993, s. 5283; jäljempänä 1.3.1993 annettu määräys). Se täsmentää, että kyseisessä lainsäädännössä säädetään laatutavoitteiden vahvistamisesta vesistökohtaisesti ja näiden tavoitteiden huomioon ottamisesta luokiteltuja laitoksia koskevia säännöksiä soveltamalla sekä raja-

arvojen vahvistamisesta niille direktiivin luetteloissa I ja II mainituille aineille, joiden osalta tätä edellytetään. Ranskan hallitus mainitsee vielä, että näitä kansallisia raja-arvoja voidaan tiukentaa läänin tasolla, jos prefekti pitää tätä tarpeellisena vesien laatutavoitteet huomioon ottaen.

37 Ranskan hallitus vetoaa vielä 2.2.1998 annettuun määräykseen, joka koskee vedenottoa ja -käyttöä sekä luvanvaraisten, ympäristön suojelemiseksi luokiteltujen laitosten kaikenlaisia päästöjä (JORF 3.3.1998, s. 3247) ja jonka 22 §:ssä määrätään erityisesti, että "vesiin kohdistuvien päästöjen raja-arvojen on oltava yhteensoveltuvia vastaanottavan ympäristön laatutavoitteiden, vesien kunnostamista ja hoitoa koskevan suunnitelman suuntaviivojen ja kalankasvatustoiminnan kanssa" ja että "lupapäätöksellä vahvistetaan tässä tarkoituksessa useita raja-arvojen tasoja vesistön virtaaman, liuenneen hapen määrän tai muiden tärkeiden parametrien mukaan tai kauden mukaan, jolloin päästö tapahtuu".

38 Komissio korostaa ensisijaisesti, että direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan 2 ja 3 kohdasta seuraa, että laatutavoitteet ovat kyseisessä artiklassa tarkoitettujen ohjelmien olennainen osa, jonka mahdollinen pois jättäminen tekee ohjelmista puutteellisia, ja laadun osoitin, jonka perusteella päästöluvat voidaan antaa. Jos ohjelmia ja laatutavoitteita ei ole, lupia ei ole voitu antaa kyseisen direktiivin 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

39 Komissio esittää, että laatutavoitteet olisi määriteltävä suhteessa päästöjen kohteena olevaan vesiympäristöön ja allaskohtaisesti ottaen huomioon kaikki päästöt, jotka koskevat tiettyä vesialuetta, riippumatta päästöjen luonteesta ja alkuperästä. Tästä seuraa, ettei minkäänlaisille tietyn aineen uusille päästöille voida antaa lupaa, riippumatta siitä, mitkä sovellettavat päästöstandardit ovat, jos vesiympäristössä, joka on päästön kohteena, on tätä ainetta enemmän kuin sovellettavat laatutavoitteet edellyttävät.

40 Komissio lisää, että luvissa määrättäviä päästöstandardeja ei voida asettaa yleisellä ja abstraktilla tavalla vaan niistä on päätettävä kyseisen vesiympäristön tilan perusteella tapauskohtaisesti siten, että laatutavoitteiden noudattaminen on mahdollista.

41 Lisäksi komissio korostaa, että käytännössä jäsenvaltiot ovat voineet riidanalaisten aineiden yksilöinnin avulla keskittää ponnistelunsa nimenomaisesti osoitettuihin aineisiin ja että tämä on helpottanut laatutavoitteiden vahvistamista.

42 Tarkastellessaan laatutavoitteita, jotka Ranskan viranomaiset ovat vakuuttaneet panneensa täytäntöön direktiivin 76/464/ETY vaatimusten mukaisesti, komissio korostaa ensinnäkin, että toisin kuin kyseiset viranomaiset ovat vakuuttaneet 22.4. ja 30.7.1993 päivätyissä kirjeissään, lain nro 92-3 voimaantulo ei ole muuttanut, sikäli kuin komission tiedot ovat täydelliset, vesistöjä koskevien laatutavoitteiden oikeudellista ja käytännöllistä ulottuvuutta tai sisältöä, jotka on esitetty kyseisten viranomaisten aikaisemmassa kirjeenvaihdossa. Komissio huomauttaa 1.3.1993 annetun määräyksen osalta, että Conseil d'État (Ranska) on kumonnut tämän lain 21.10.1996 kumoten näin direktiivin 76/464/ETY täytäntöönpanon taannehtivasti, eikä kumoamisesta ole ilmoitettu virallisesti komissiolle.

43 Tämän jälkeen komissio tähdentää, että Ranskan hallitus on kiistänyt koko oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn ajan tarpeen laatia laatutavoitteet kullekin riidanalaiselle aineelle. Kyseinen hallitus totesi näin ollen 25.10.1991 päivätyssä kirjeessään, että riidanalaisten aineiden nimenomainen tarkkailu ei johtaisi vesien pilaantumisen merkittävään vähentämiseen ja olisi laitosten vähäiseen määrään nähden sopimaton ratkaisu. Lisäksi kyseinen hallitus totesi 22.4.1993 päivätyssä kirjeessään seuraavaa: "Koska luettelossa II tarkoitettujen aineiden määrä on käytännössä rajaton, ei ole mahdollista vahvistaa laatutavoitetta ainekohtaisesti. Sen vuoksi laatutavoitteet sisältävät laaja-alaiset

parametrit, jotka sopivat parhaiten kuvaamaan luonnonvesien laatua. Uudet parametrit otetaan käyttöön heti, kun niiden merkityksellisyys on osoitettu." Lisäksi Ranskan hallitus korosti 30.7.1993 päivätyssä kirjeessään, että kyseinen lähestymistapa on "soveltumaton ilman hallinnollisten, teknisten ja tieteellisten elinten apua, jonka mittakaavaa on vaikea kuvitella".

44 Komissio viittaa asiassa C-184/97, komissio vastaan Saksa, 11.11.1999 annetun tuomion (Kok. 1999, s. I-7837) 33—36 kohtaan, joissa yhteisöjen tuomioistuin on muistuttanut pakottavasta velvollisuudesta laatia kutakin vesistöä koskevat tavoitteet vastaanottavien vesien tarkastelun jälkeen, ja korostaa, että Ranskan hallituksen argumentit, jotka perustuvat sen laatutavoitteiden käsitteen tulkinnasta johtuviin käytännön vaikeuksiin, on hylättävä tehottomina.

45 Komissio väittää itse asiassa, että prefektin päätöksellä, jossa viitataan viiteen laatutasoon perustuvaan luokitukseen, vahvistettujen laatutavoitteiden avulla ei voida tuottaa vastaanottavien vesien täsmällisiä laatukriteerejä, jotka koskevat luetteloon II sisältyviä aineita ja erityisesti riidanalaisia aineita ja joiden on oltava etusijalla myönnettäessä päästölupia. Se esittää, että direktiivissä 76/464/ETY mainitut laatutavoitteet viittaavat aivan ilmeisesti sen ympäristön objektiivisiin kemiallisiin ja biologisiin ominaisuuksiin, johon vaaralliset aineet päästetään. Komissio päättelee tästä, että tällaiset laatutavoitteet on laadittava täsmällisesti, siis ainekohtaisin lukuarvoin, ja väittää, ettei päästöstandardeja voida laskea mitenkään ilman tällaisia numeroin ilmaistuja tavoitteita.

46 Laaja-alaisten parametrien käytön osalta komissio korostaa, että Ranskan viranomaiset eivät ole koskaan ilmaisseet nimenomaisesti, ovatko ne ottaneet käyttöön nämä parametrit vastaanottavien vesien laadun ja niiden vaarallisten aineiden aiheuttaman pilaantumisen määrittelemiseksi ja millä tavalla ne ovat näin tehneet. Komissio painottaa kuitenkin, että mikäli Ranskan viranomaiset

ovat todella ottaneet käyttöön tällaiset laaja-alaiset parametrit, direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan nojalla laadittavien laatutavoitteiden on koskettava nimenomaisesti luettelossa II tarkoitettuja aineita. Toisin sanoen yleiset tavoitteet, kuten pyrkimys saavuttaa veden hyvä ekologinen laatu, joiden osalta ei ole viitattu kyseiseen direktiiviin, eivät ole hyväksyttävissä.

47 Lopuksi komissio väittää, että vaikka laatutavoitteet voidaan vahvistaa yksittäisten parametrien kokonaisuuden perusteella, kokemus osoittaa kuitenkin, että käytetyt parametrit eivät ole taanneet sitä, että arvot olisivat riittävän tiukat jokaisen yksittäin tarkastellun osatekijän kohdalla. Näin ollen parametriä AOX, joka koskee orgaanisten kloorattujen yhdisteiden kokonaismäärää, ei voida teknisistä syistä asettaa tai valvoa alhaisilla pitoisuustasoilla, jotka ovat ominaisia tietyille tähän aineluokkaan kuuluville yhdisteille, eikä sitä voida tämän vuoksi hyväksyä direktiiviä 76/464/ETY sovellettaessa merkitykselliseksi laatutavoitteeksi.

48 Komissio päättelee näin ollen, että laatutavoitteita koskevat toimenpiteet, jotka Ranskan hallitus on ilmoittanut, ovat liian epämääräisiä ollakseen direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan vaatimusten mukaisia. Komission mukaan tästä tilanteesta seuraa, että kyseisen artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitetut ohjelmat ovat väistämättä epätäydellisiä ja että päästölupien myöntäminen saman artiklan 2 kohdan mukaisesti estyy.

49 Ranskan hallitus täsmentää, että se on samaa mieltä kuin komissio sikäli, että myös se katsoo, että direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan täytäntöönpanon on perustuttava kullekin vesimuodostumalle määriteltyjen laatutavoitteiden ja niiden päästöjen, jotka siihen saavat kohdistua, väliseen suhteeseen. Ranskan hallituksen mukaan sen käyttöön ottamassa ja soveltamassa ohjelmassa noudatetaan tätä periaatetta.

50 Kyseinen hallitus katsoo itse asiassa, että direktiivissä 76/464/ETY ei velvoiteta hyväksymään ainekohtaista ja vesistökohtaista numeroin ilmaistua vähentämistavoitetta, joten sen soveltamat yhdistetyt tavoitteet merkitsevät sitä, että kyseistä direktiiviä sovelletaan asianmukaisesti. Tältä osin se muistuttaa, että se osoitti 18.5.1993 annettuun perusteltuun lausuntoon antamassaan vastauksessa ainekohtaiseen lähestymistapaan liittyvät vaikeudet. Kyseisessä vastauksessa todettiin seuraavaa: "Laatutavoitteiden määrittämisellä ainekohtaisesti, ainakin 99 aineen osalta, jätetään huomiotta saasteiden (myönteiset tai kielteiset) yhteisvaikutukset. Lisäksi niiden myrkyllisten aineiden yhdistelmien lukumäärä, joita olisi tutkittava, on lähes rajaton. Tuloksena olevan lainsäädännön monimutkaisuus tekisi sen soveltamisen mahdottomaksi." Ranskan hallitus korostaa vielä, että komissio on ainoastaan todennut tehottomaksi sen esittämän argumentin, jonka mukaan komission tulkinta laatutavoitteen käsitteestä on mahdoton toteuttaa, liian monimutkainen ja aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia.

51 Lisäksi Ranskan hallitus väittää, että toisin kuin komissio esittää, yhteisöjen tuomioistuin ei ole koskaan tulkinnut direktiivin 76/464/ETY 7 artiklaa, joka on tältä osin epäselvä, siten, että se edellyttäisi laatutavoitteiden määrittämistä aineittain ja kutakin vesimuodostumaa varten. Itse asiassa kyseinen hallitus toteaa, että vaikka yhteisöjen tuomioistuin onkin tähdentänyt edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Saksa annetussa tuomiossa, että on tärkeää määritellä laatutavoitteet ohjelmallista lähestymistapaa noudattaen, se viittaa vain, kuten kyseisen tuomion 34 kohdasta ilmenee, kyseisessä direktiivissä tarkoitettuihin "kaikkiin aineisiin" mainitsematta koskaan, että tavoitteiden pitää koskea kutakin yksittäistä ainetta.

52 Kyseisen direktiivin soveltamista koskevien yhteisöjen tuomioistuimen antamien muidenkaan tuomioiden perusteella ei voida Ranskan hallituksen mukaan tehdä tällaista päätelmää. Ranskan hallitus viittaa esimerkiksi yhdistetyissä asioissa C-232/95 ja C-233/95, komissio vastaan Kreikka, 11.6.1998 annettuun tuomioon (Kok. 1998, s. I-3343, 35 ja 36 kohta) ja väittää, että yhteisöjen tuomioistuin on aina todennut, että näissä puitteissa laadittujen suunnitelmien on oltava nimenomaisia, mikä ei millään tavalla sulje pois vetoamista yhdistettyihin tavoitteisiin.

53 Ranskan hallitus toteaa, että veden laatua koskevan yleisen tavoitteen yhteydessä mitataan useita parametrejä. Tosiasiassa kyse on siis siitä, pitääkö kunkin riidanalaisen aineen muodostaa oma parametrinsä, jota mitataan ja jolle asetetaan laatutavoite, vai onko mahdollista ryhmitellä kaikki nämä aineet tai osa niistä yhdeksi ainoaksi "vaarallisia aineita" koskevaksi parametriksi, jota seurataan ja jolle asetetaan laatutavoitteita.

54 Ranskan hallitus väittää, että viimeksi mainittu tapa on sovellus, joka on direktiivin 76/464/ETY kirjaimen ja hengen mukainen. Sitä paitsi komissio ei näytä täysin sulkevan pois kyseistä tekniikkaa tarkastellessaan yhdistettyjä tavoitteita, kuten AOX-parametriä, koska se katsoo, että yhdistettyjä tavoitteita, jotka on määritetty muutoin kuin "viittaamalla direktiiviin 76/464/ETY", ei voida hyväksyä. Tästä seuraa Ranskan hallituksen mukaan loogisesti, että komissio hyväksyy sen, että jäsenvaltiot soveltavat parametriä, joka on useita luettelossa II lueteltuja aineita koskeva erityinen keino.

55 Komissio väittää, että ainoastaan numeroina ilmaistut ainekohtaiset tavoitteet mahdollistavat sen, että ohjelmissa asetetut päästöstandardit "perustuvat" näihin tavoitteisiin, ja tästä Ranskan hallitus korostaa, että direktiivin 76/464/ETY 7 artiklassa näin käytetyllä ilmaisulla "perustua" ei välttämättä ole niin suppea merkitys kuin komissio sille antaa. Yhdistetty osoitin on niin ikään lukuarvo, joka mahdollistaa laskelmat, joiden perusteella arvioidaan päästöt, joille voidaan antaa lupa. Se esittää, että itse asiassa osoitin muuttuu riippuen tietystä matemaattisesti laskettavissa olevasta päästöjen kehityksestä vedessä, minkä avulla voidaan punnita tarkkaan myönnettäviä lupia määrittämättä päästötavoitteita aineittain.

56 Ranskan hallitus korostaa vielä, että perustetaulukossa, jonka nojalla laatutavoitteita arvioidaan, esitetään vesiä koskevien yhdistettyjen laatutavoitteiden

täsmällinen määritelmä ja osoitetaan selvästi, että yksi perusteista, nimittäin bioottinen osoitin, koskee nimenomaan vaarallisia aineita ja ainoastaan niitä. Ranskan hallituksen mukaan järjestelmä, jossa näin turvaudutaan yleisiin tavoitteisiin, jotka koskevat nimenomaan vaarallisia aineita, merkitsee direktiivin 76/464/ETY oikeudellisesti asianmukaista ja käytännössä tehokasta soveltamista sikäli kuin sen avulla voidaan mitata nimenomaan riidanalaisten aineiden päästöjä ja perustaa vesien laatutavoitteet kunkin vesistön osalta useampiin parametreihin, joista yksi koskee pelkästään näitä aineita.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

57 Aluksi on syytä muistuttaa, että yhteisöjen tuomioistuin on jo täsmentänyt direktiivin 76/464/ETY 7 artiklasta johtuvien velvoitteiden osalta, että kyseisessä säännöksessä edellytetään muun muassa, että jäsenvaltiot hyväksyvät laatutavoitteita sisältäviä ohjelmia vesistöjä varten ja edellyttävät kaikkien luetteloon II sisältyvien aineiden osalta ennakkolupaa, jossa vahvistetaan kyseisten laatutavoitteiden mukaisesti määritetyt päästöstandardit (em. asia komissio v. Saksa, tuomion 28 kohta).

58 Yhteisöjen tuomioistuin on myös korostanut, että direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan soveltamiseksi laadittavien ohjelmien on oltava erityisohjelmia ja että pilaantumisen vähentämistä koskeva tavoite yleisissä tervehdyttämisohjelmissa ei välttämättä vastaa kyseessä olevan direktiivin erityistavoitetta (asia C-207/97, komissio v. Belgia, tuomio 21.1.1999, Kok. 1999, s. I-275, 39 kohta ja asia C-384/97, komissio v. Kreikka, tuomio 25.5.2000, Kok. 2000, s. I-3823, 39 kohta).

59 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä seuraa myös, että kyseisten ohjelmien luonne erityisohjelmina tarkoittaa, että niiden lähestymistavan on

oltava kattava ja johdonmukainen ja niiden tulee ilmentää konkreettista ja yksityiskohtaista suunnittelua, joka kattaa koko valtion alueen ja koskee kaikkien sellaisten luetteloon II kuuluvien aineiden aiheuttaman pilaantumisen vähentämistä, joilla on merkitystä kyseisessä jäsenvaltiossa, ottaen huomioon näissä ohjelmissa vahvistetut laatutavoitteet päästöjen kohteena olevien vesien osalta (ks. erityisesti em. asia komissio v. Belgia, tuomion 40 kohta ja em. asia komissio v. Kreikka, tuomio 25.5.2000, 40 kohta).

60 Näin ollen yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että direktiivin 76/464/ETY 7 artiklassa tarkoitettuina ohjelmina ei siten voida pitää jäsenvaltion hyväksymiä yleisiä säännöksiä tai yksittäisiä toimenpiteitä, jotka kyllä sisältävät useita vesien suojelua koskevia säännöksiä mutta joissa ei aseteta laatutavoitteita tietylle virtaavalle tai virtaamattomalle vedelle (em. asia komissio v. Saksa, tuomion 58 kohta).

61 Yhteisöjen tuomioistuin on korostanut erityisesti laatutavoitteiden ulottuvuuden osalta toisaalta, että näillä tavoitteilla pyritään vähentämään pilaantumista ja että koska vesiympäristön laatu liittyy läheisesti siinä olevien pilaavien aineiden pitoisuuteen, kyseisten tavoitteiden pitää liittyä pilaavien aineiden esiintymiseen päästöjen kohteena olevissa vesissä (asia C-152/98, komissio v. Alankomaat, tuomio 10.5.2001, Kok. 2001, s. I-3463, 43 kohta).

62 Toisaalta yhteisöjen tuomioistuin on korostanut, että yhteisön lainsäädännössä kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että laatutavoitteet vahvistetaan kaikille direktiivissä 76/464/ETY tarkoitetuille aineille (em. asia komissio v. Saksa, tuomion 34 kohta).

63 Yhteisöjen tuomioistuin on näin ollen todennut edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Belgia antamansa tuomion 42 ja 43 kohdassa, että kansallisten toimenpiteiden, jotka eivät kata kaikkia luettelon II ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettuja aineita, ei voida katsoa täyttävän direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan mukaisia vaatimuksia.

64 Kyseisen artiklan tehokkaan vaikutuksen takaamiseksi yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi todennut toisaalta, että direktiivissä 76/464/ETY säädetty velvollisuus laatia luetteloon II kuuluvia aineita koskevia ohjelmia ja laatutavoitteita ei edellytä, että näiden aineiden on todettu tosiasiallisesti pilaannuttaneen vedet, vaan velvollisuus koskee myös tilannetta, jossa näitä aineita on päästetty vesiympäristöön, ja toisaalta, että se seikka, että jäsenvaltio on mahdollisesti saavuttanut direktiivillä tavoitellun tuloksen parantamalla vesien laatua muulla menetelmällä, ei vapauta tätä velvollisuudesta toteuttaa kyseisessä artiklassa säädettyjä toimenpiteitä (ks. em. asia komissio v. Saksa, 41, 42 ja 61 kohta).

65 Kun otetaan huomioon direktiivin 76/464/ETY 7 artiklassa tarkoitettujen pilaantumisen vähentämistä koskevien ohjelmien erityisyyttä ja tehokkuutta koskevat vaatimukset, sellaisina kuin ne ilmenevät tämän tuomion 57—64 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä, on selvää, että kyseisen artiklan 3 kohdassa säädetyt laatutavoitteet ovat mainittujen ohjelmien olennainen osa ja että ne on näin ollen vahvistettava niiden vesien tarkastelun perusteella, joihin päästöt kohdistuvat, viittaamalla kuhunkin luetteloon II kuuluvaan aineeseen, jota kyseisen jäsenvaltion alueella tapahtuneisiin päästöihin voi sisältyä, sillä muuten kyseisen direktiivin tehokas vaikutus vaarantuu.

66 Tämä on itse asiassa ainoa tulkinta, jolla voidaan varmistaa direktiivin 76/464/ETY 7 artiklassa säädettyjen pilaantumisen vähentämistä koskevien ohjelmien täytäntöönpanemiseksi säädetyn laatutavoitteiden vahvistamista koskevan järjestelmän tehokkuus, koska se on ainoa tulkinta, jolla voidaan taata,

että kyseiset tavoitteet sisältävät täsmällisiä tietoja vastaanottavien vesien laadusta päästöluvissa määrättyjen päästöstandardien määrittelemiseksi.

67 On syytä tarkastella näiden seikkojen valossa, varmistetaanko direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan asianmukainen täytäntöönpano sellaisilla yhdistetyillä veden laatutavoitteilla, joista Ranskan lainsäädännössä säädetään ja jotka on vahvistettu viittaamalla viiteen laatutasoon perustuvaan luokitukseen, jossa otetaan huomioon lukuisia laaja-alaisia parametrejä, joista yksi koskee teollisuuden päästöistä peräisin olevien vaarallisten aineiden pitoisuutta vedessä.

68 Tältä osin on syytä korostaa, että vaikka tällaiset toimenpiteet voivat mahdollisesti vaikuttaa yleisesti vesiympäristön suojeluun pilaantumiselta, niillä ei kuitenkaan voida varmistaa direktiivin 76/464/ETY 7 artiklassa tavoitellun erityisen tavoitteen toteutumista, toisin sanoen luetteloon II kuuluvien aineiden aiheuttaman vesiympäristön pilaantumisen vähentämistä.

69 Itse asiassa on selvää, kuten vesien laadun arviointia koskevasta perustetaulukosta ilmenee, että ainoa teollisuuden päästöjen määrää koskeva parametri otetaan huomioon ainoastaan tässä perustetaulukossa, jonka hyväksymiseen vaikuttavat erityisesti seikat, jotka eivät liity vaarallisten aineiden aiheuttaman pilaantumisen torjuntaan ja joilla pyritään muihin tavoitteisiin.

70 Sikäli kuin kyseinen parametri koskee useita teollisuuden päästöistä syntyviä vaarallisia aineita kokonaisuutena, sen ei myöskään voida katsoa täyttävän

direktiivistä 76/464/ETY johtuvia tarkkuuden vaatimuksia siltä osin kuin on kyse siitä, että mitataan pilaavien aineiden esiintymistä vesissä, joihin päästöt kohdistuvat.

71 Kuten komissio on korostanut, tällaisen laaja-alaisen parametrin avulla ei voida aina vahvistaa riittävän tiukkoja arvoja kullekin yksittäiselle osatekijälle, mitä Ranskan hallitus ei ole kiistänyt. Tästä seuraa, että koska tällainen laaja-alainen parametri ei koske nimenomaan kunkin riidanalaisen aineen pitoisuutta päästöjen kohteena olevissa vesissä, se ei voi olla hyödyllinen perusta direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti annetuissa päästöluvissa vahvistettujen päästöstandardien määrittelylle.

72 Näin ollen laatutavoitteiden vahvistamiseen liittyvät toimenpiteet, joista Ranskan lainsäädännössä säädetään, eivät vastaa direktiivistä 76/464/ETY johtuvia, sen 7 artiklan mukaisesti laadittavien ohjelmien erityisyyttä ja tehokkuutta koskevia vaatimuksia.

73 Tätä päätelmää ei voida kumota Ranskan hallituksen argumentilla, joka perustuu käytännön vaikeuksiin, jotka aiheutuvat kutakin riidanalaista ainetta erityisesti koskevien laatutavoitteiden vahvistamisesta.

74 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sillä, perustuuko jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen jäsenvaltion kohtaamiin teknisiin vaikeuksiin, ei ole

merkitystä (ks. mm. em. asia komissio v. Alankomaat, 41 kohta ja asia C-364/00, komissio v. Alankomaat, tuomio 7.5.2002, Kok. 2002, s. I-4177, 10 kohta).

75 Yhteisöjen tuomioistuin korosti siis edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Alankomaat 10.5.2001 antamansa tuomion 42 kohdassa, että väitetyt tieteelliset vaikeudet tiettyjen luetteloon II kuuluvien aineiden tunnistamisessa eivät voi saattaa kyseenalaiseksi velvollisuutta direktiivin 76/464/ETY täytäntöönpanoon. Se lisäsi tältä osin, että tällaisia vaikeuksia kohdannut jäsenvaltio olisi voinut ottaa yhteyttä komissioon tai toteuttaa tieteelliset tutkimukset hyvissä ajoin.

76 Kaikista edellä esitetyistä seikoista seuraa, että komission väite, jonka mukaan direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan säännösten mukaisia laatutavoitteita ei ole vahvistettu, on perusteltu.

77 Koska kyseisten tavoitteiden vahvistaminen on, kuten direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan 1—3 kohdasta ilmenee, kyseisessä artiklassa tarkoitettujen ohjelmien olennainen osa, on syytä todeta, että Ranskan tasavalta ei ole toteuttanut riidanalaisten aineiden aiheuttaman pilaantumisen vähentämistä koskevia ohjelmia, jotka ovat sille mainitun artiklan nojalla kuuluvien velvoitteiden mukaisia.

78 Tästä seuraa, ettei ole syytä tutkia komission väitettä, joka perustuu siihen, että sille tiedoksi annettuja, direktiivin 76/464/ETY 7 artiklan täytäntöönpanoa koskevia eri toimenpiteitä ei voida pitää kyseisessä säännöksessä tarkoitettuina ohjelmina.

79 On syytä todeta, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 76/464/ETY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole vahvistanut kyseisen direktiivin 7 artiklan säännösten mukaisia, laatutavoitteita sisältäviä pilaantumisen vähentämistä koskevia ohjelmia riidanalaisten aineiden osalta.

Oikeudenkäyntikulut

80 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista ja Ranskan tasavalta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Ranskan tasavalta ei ole noudattanut tiettyjen yhteisön vesiympäristöön päästettyjen vaarallisten aineiden aiheuttamasta pilaantumisesta 4 päivänä**

toukokuuta 1976 annetun neuvoston direktiivin 76/464/ETY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole vahvistanut kyseisen direktiivin 7 artiklan säännösten mukaisia, laatutavoitteita sisältäviä pilaantumisen vähentämistä koskevia ohjelmia kannekirjelmän liitteessä mainittujen 99 vaarallisen aineen osalta.

2) **Ranskan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Puissochet Gulmann Skouris

Macken Colneric

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä kesäkuuta 2003.

R. Grass J.-P. Puissochet

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja